

АРДАГЕРЛЕРДІҢ МЕРЕЙІ ТАСЫДЫ

3

ЯСАУИ ЕҢБЕКТЕРИНЕ АРНАЛДЫ

3

ШЫНДЫҚҚА АПАРАТЫН БІРДЕН-БІР ЖОЛ - ҒЫЛЫМ ЖОЛЫ

УНИВЕРСИТЕТ
СТУДЕНТТЕРІНІҢ
ҮНІ

e-mail: a.yassaui@mail.ru

Ясайди УНИВЕРСИТЕТІ

№7 (434) 18 СӘУІР 2017 ЖЫЛ

«ЯСАУИ» ПӘНДІК ОЛИМПИАДАСЫНДА 100 ОҚУШЫҒА ГРАНТ БЕРІЛДІ

«Көсіби бағдар» бөлімінің үйілткы болуымен IV Республикалық «Ясайди» пәндік олимпиадасы өтті. 2014 жылдан бастап университетімізде атаптыш білім додасы үйімдастырылып келеді. Был да жылдағы дәстүр бойынша өткізілген IV Республикалық «Ясайди» пәндік олимпиадасы қорытындыланды. Жеңімпаз болған оқушыларға Түркия Республикасы тарарапынан оқу гранттары және арнайы сертификаттар мен дипломдар берілді.

Білім бейгесіне еліміздің 14 облысы мен Астана, Алматы қалаларынан 7 мыңға жуық оқушы қатысып, бағын сынады. Білімгерлер физика, математика, биология, химия, информатика, география, қазақ тілі (қазақ тілді топтар үшін), орыс тілі (орыс тілді топтар үшін), ағылшын тілі, қазақстан тарихы, жалпы тарих пәндері бойынша білімдерін сарапқа салды. Екі кезеңді қамтыған олимпиада мәресіне жетті. Үш айға созылған олимпиададаң іріктеу кезеңі - онлайн турде 1-4 наурыз аралығында өткізілген еді. Білім сайысъына 6600 оқушы қатысты. Университет базасында шешуші кезеңде 1200 оқушы бағын сынады.

Ұл-қызына тілеулес болып, қолдау білдіріп келген ата-ана мен үстаздардың санында есеп жоқ. Біз де

өз кезеңінде емтихан тапсырып жатқан оқушыларды тағаттыздана күтіп отырган ұстаздар қауымымен тілдесіп едік.

Гүлнэр Жұмаева,
Қызылорда қаласы, Қазалы ауданындағы №266 мектептің химия пәнінің мұғалімі: Үздік оқушыларға жетекшілік етіп келіп отырын. Білім грантының інігеді деп ойлаймын. Онлайн арқылы бірінші турдан жоғары балл алдық. Осындағы олимпиададан үйімдастырушыларға алғысым шекіз.

Қасенова Фалия,
Өскемен қаласы, Шоқан Уәлиханов атындағы №3 мектеп-лицеїнің мұғалімі: Осынмен үшінші жыл қатысадымыз. Өткен жылдарды біршама оқушыларымыз грант иегері атанған. Был да 8 оқушы актық тұраға қатысып отыр. Барлық қатысуышыларға сәттілік іле. Үміт артқан оқушыларымыз жүлделі орындардан көрінеді деп сенемін.

Асыға күткен мараппаттау сөті де келіп жетті. Іріктеуден өткен үздік оқушылар жениске жетті. Олимпиададан қорытындылаган университет ректоры, профессор Уәлихан Әбдібеков пен университеттің Даму және қаржыландыру жөніндегі вице-президенті Мұстафа Эрен жеңімпаздарға университеттің білім гранты дипломын табыстырады. Өз білімдерімен өзгелерден дара шыққан 100 грант иегері алдағы болатын ҰБТ-дан 50 балдан жоғары жинаса, университеттімізде тегін білім ала алады. Университет ректоры У. Әбдібеков университет грантына ішікпей қалған қатысуышыларға да үлкен жеңілдіктер қарастырылатынын айтты. «Мемлекеттік білім грантын иелене алмаған оқушыларды ҰБТ-да жинаған 50 ұлаймен сертификат

арқылы ақылы негізде 25 пайыздық женілдікпен білім алуға болатынын» жеткізді. Білім грантын женіп алған оқушылардың куанышында шек болмады. Жүзі бал-

бұл жаңған талапкерлер үйімдастыруши тарарапқа алғыстарын жаудырды. Олимпиада жеңімпаздарын мараппаттау рәсімінің соңы «Продюсерлік орталықтың» үйімдастыруымен өткен концерттік бағдарламаға ұлтты. Олимпиадаға қатысуышылар №3 оқу гимаратының алдында мамандықтар көрмесін арапап, көсіби бағдар жұмыстарымен танысты. Университет кампустарын арапады. Республикалық «Ясайди» пәндік Олимпиадасында 2015 жылы 33, 2016 жылы 59 оқушыға білім гранты тағайындалса, был бұл көрсеткіш екі есеге артып отыр. Олимпиада жүлдегерлері өздері таңдаған пәндерге сәйкес келетін мамандықтар бойынша университеттімізде тегін білім алуада. Оқушылардың шығармашылық қабілеттерін айқындау және дамыту мақсатында үйімдастырылатын білім сайысы алдағы уақыттарда да жалғасын табатын болады.

ЯУ-ақпарат

СЕНАТ

КЕЗЕКТЕН ТЫС СЕНАТ МӘЖІЛІСІ ӨТТІ

Университеттің пәндерінің мәдениет сарайы кіші залында көзектен тыс мәжіліс өтті. Күн тәртібінде Туркіядығы Стамбул университетінің ректоры Махмут Акқа шетелдік азаматтарға арналған профессор атағын беру жөніндегі ұсыныс қаралды.

Сенат хатшысы Мәриям Асанова Махмут Актың қысқаша өмірбаянымен таныстыруды. Оқу ордамыздың ректоры Уәлихан Әбдібеков: «Еліне елеулі болып жүрген азаматқа саяси қолдау көрсеткеніміз жөн. Ол келешегі жарқын екі университет арасына көпір болатын кеменгер тұлға. Қолдау көрсетейік», - деді. Сенат мүшелері де бір ауыздан қолдады. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры, ака-

демік Фалымқайыр Мұтановқа мерекелік медаль тағу шешімі бір ауыздан қабылданды. F.Мұтанов басқарып отырган Қазақ Ұлттық университеттің әлемдік рейтинг бойынша 236 орынға жайғасыпты. Бұл жақсы көрсеткіш.

Екінші мәселе оқу корпустандағы өткен «Ясайди» пәндік олимпиадасына қатысуышы талапкерлерге ашық есік күнін өткізу жүктелді. Барлық факультеттегі декандарынан оқу ордамызға альс-жақыннан кепген қонақтарға университеттегі жөніндегі насиҳаттау міндеттегілді. Ерекшеліктері мен артықшылықтарын түсіндірү тапсырылды.

ЯУ-ақпарат

ТҮРКІ ЕЛДЕРІНІҢ ҒАЛЫМДАРЫ БАС ҚОСТЫ

Жұырда Алматы қаласында Еуразия ғылыми-зерттеу институтының үйімдастыруымен «Түркі мемлекеттеріндегі діни білім берудің теориясы мен практикасы» атты халықаралық семинар-практикум өтті. Шарага түркі елдерінен келген ғалымдар қатысты.

Семинар-практикумда түркі мемлекеттерінің жоғары оқу орындарындағы діни білім берудің теориясы мен методологиясы бойынша баяндамалар жасалып, осы елдердегі дінтанушы мамандар дайындаудың бүлінгі тәжірибелі мен перспективасы талқыланды.

Еуразия ғылыми-зерттеу институтының директоры Н.Шимшек, университеттің вице-президенті М.Эрен, «Дінтану» кафедрасының мемгершісі И.Шенгул және тегін ортага салды және құнды ұсыныстар жасады.

Ғылыми жоба координаторы тарих ғылымдарының докторы, профессор Т.Хазретәлі түркі мемлекеттердегі діни білім мәселелерінекатысты ұсыныстар бойынша баяндама жасады.

ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯ ДЕПАРТАМЕНТИ

+

+

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

ЖҰМЫСҚА ОРНАЛАСУҒА БЕРИЛГЕН ЗОР МУМКІНДІК

Жұырда университетімізде «Жұмысқа орналастыру орталығының» үйімдастырымен бітіруші тулектерге арналған бос жұмыс орындарының жәрмеңкесі өтті. Бірқатар мекеме, кәсіпорын, білім орталарының басшылары тулектермен кездесті. Жұмыс орындары жайлайтын толыққанды мәлімет берді. Университет қабыргасында осымен екінші рет өткізілген жәрмеңке студенттер үшін тиімді болды.

талқыланды. Оқу әдістемелік орталық басшысы У.Татықаев «Білім беру бағдарламаларын әзірлеудегі жұмыс берушілердің рөлі» жайында баяндама жасап, слайдтар усынды.

Жәрменеке қонақтарымен аз-кем тілдесіп, жиын жайлы пікірлерін сұраған едік.

Берік Ахметов, оқу-әдістемелік ісі жөніндегі вице-президент: Бүгінгі үйымдастырылыптыран жәрменекенің мақсаты – бітіруші тұлектерді жұмыс берушілермен таныстыру, жас маман иелерінің

Оқу-әдістемелік ісі жөніндегі вице-президент Берік Ахметов жөрменкенің кіріспе сезін сөйлемеді. «Республика деңгейінде жұмыс берушілермен бірге жұмыс жасау кең ауқымда орын алада. Қолтеген университеттерге академиялық автономия берілуде. Әр оқу орны өзіндік білім беру бағдарламасын жасақтап, мамандар даярлауда нақтылықты қажет етеді. Біз де осыған сай студенттерді шетелге академиялық үткірлік бағдарламасымен білім жетілдіруге жіберіп отырдық. Шетелдік тәжірибемен үштастырдық. Біздің тұлектеріміз сапалы маман болып жатса, университет үшін зор мәртебе» екендігін айтты. Жұмыс берушілермен кездесу барысында жұмыс берушілер Кеңесінің отырысын да жоспарлап отырғанын тілге тиек етті. Бұдан кейін жұмыс беруші тараптың атынан сез сөйлеген «Оңтүстік» индустримальды аймақтардың басқарушы компания директоры Мұхтар Тұрабеков, Түркістан қаласы әкімінің кеңесшісі Қожахмет Сарманов, Түркістан қалалық білім бөлімінің бас маманы Шохан Қуленов, «Rixos Khadisha Shimkent» қонақ үйінін менеджері Абдулазиз Жолдасовтар жастарға жұмыс орындары жайлы маңызды ақпараттар айтып, презентациялар жасады. Жөрменке аясында ғылыми кітапхананың конференция залында университеттің оқытушылары, доценттер С.Мағжан «Бітіруші біліктілігін жарнамалау, түйіндеме дайындау, Б.Изатуллаева «Бос жұмыс орнына үміткерлерді жұмыс берушінің бағалауы, оның түрлері: тестілеу, сұхбаттасу» тақырыбында профессор Н. Батмаз «Kariyer yönetimi» жайлы шеберлік сыйныбын өткізді.

Жынын барысында түлкетер қажетті мәліметтер алды. Жұмыспен қамту мәселелері қаралды. Жәрменкеде орыс, ағылшын тілдері, инженерия, техникалық, бухгалтерия, туризм, экономика, менеджмент салалары бойынша мамандарға қажеттілік жоғары екенін аңғардық. Кітапхананың фойесінде факультеттер, мамандықтар жайлы ақпараттық фото-стенд ілініп, буклеттер таратылды.

Жәрменек аясындағы Жұмыс берушілер
Кенесінің тырысы Сенат залында жалғасын тапты.
Білім беру бағдарламалары жұмыс берушілермен

жұмысқа орналасуына ықпал жасау. Елбасымыз Н.Назарбаев жеке кәсіпкерлікі дамыту мәселе сінен көп көңіл белуде. Жастарға жұмысты іздеуді емес, жұмыс орындарын құруға шақырған болатын. Жынын барысында студенттер презентациялар мен слайдтармен танысын, мол мағлұмматтар алды. Қатысуыштарға буклеттер таратылып, жұмыспен қамтый мәселелері тусланылады.

Мұхтар Тұрабеков, «Оңтүстік» индустриалды аймақтардың басқарушы компаниясының директоры: Қожа Ахмет Ясауи атындағы қазактүрік университеті үйымдастырып отырган осы іс-шараға шақырту алып, қатысып отырганымызга куаныштымыз. Республика деңгейінде танылған азаматтарды ушырган білім ордасы деп білеміз. Облыс деңгейінде Елбасымыз Н.Назарбаевтың қолдауымен «Оңтүстік» индустриалды аймағы құрылған болатын. Мамандықты толық мөнгерген, шет тілдерді білетін жұмысқа жауапкершілікпен қарайтын жастарға есігіміз айқара ашық.

Сарманов Қожахмет, Түркістан қаласы
әкімінің кеңесшісі: Жастарды жұмыспен қамтуды мақсатында үйымдастырылып отырған жәрменеке жұмысына сәттілік тілеймін. Соңғы 4-5 жылдың көлемінде қаламыздың мекемелердегі бос жұмыс орындарына университетті бітірген жастардың 50-60 пайызы қамтылды. Мамандар көnlімізден шыгады. Ол әрине университет оқытушыларының енбекі. Жұмыс ізdegен жастарды «Дипломмен ауылға» бағдарламасына катысуға шақырамын.

Ақнұр Жолдасова, бітіріші түлек:
Бүгінгі жәрменкеден үлкен үміт күтеміз.
Ұйымдастырушыларға рахмет. Жұмыс
берушілердің баяндама, презентацияларынан
көптеген құнды мәліметтер алдық.

P.S. Жәрменеке бітіруши түлектердің жұмысқа орналасуларына зор мүмкіндік болды. Жұмыс берушілер білімгерлерімен кездесіп, жас кадрларды жұмысқа шақырды. Жұмыс іздеғен жастарды еңбекпен қамтуды мақсат еткен жәрменеке алдағы уақытта да жалғасын табады деген ойдамыз.

Жанар БЕЙСЕНБАЕВА

ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Жаратылыштану ғылымдарының өзекті мәселелері» ғылыми семинарының кезекті мәжілісі өтті. Аталмыш семинардың жетекшісі Жаратылыштану ғылыми-зерттеу институтының директоры, профессор F.Баканов. Ғылыми семинар жұмысына «Жаратылыштану» және «Инженерия» факультеттерінің оқытушы-профессорлар курамы, магистранттар, докторанттар және студенттер қатысты.

тары, Германия, Финляндия, Дания, Ресей және тағы да басқа елдерде жүргізілп жатқан зерттеулер мен алынған нәтижелер жайлы тоқталып етті. Бұл нәтижелер компьютерлік томографияның біртекті емес орталардың шекараларын анықтау жайлы есептері (электримпеданстық томография есептері) және скаляр және векторлық өрістердің бос емес сингуляр тұғырларын математикалық мондельдеу және компьютерлік есептеу тәжірибелері арқылы алу мәселелеріне арналған.

Ә.Құрмантаев баяндамасында қатты денелердің құрылымдық және электрлік, магниттік қасиеттерін зерттеуде ядролық гамма-резонанстық спектроскопияның қолданылуы туралы ауқымды мәлімет берді.

Көс баяндама семинарга қатысушылардың қызығушылығын арттырып, ауқымды пікір алмасу болды. Профессорлар А.Бақтыбаев, Ф.Баканов, Б.Тұрметов, А.Марасулов, Т.Тұрмамбеков, Т.Қалымбетов және оқытушы М.Түйебаев баяндама бойынша ғалымдарға сұрақтарын қойып, ез пікірлерімен белгілі.

Семинар жетекшісі профессор Ф.Баканов сәуір айында жасалатын баяндама туралы қысқаша мәлімет берді.

Салтанат ЕРНАЗАРОВА
Жаратылыштану ғылыми-зерттеу
институтының директор орынбасары

БІР ФАКУЛЬТЕТТЕН ҚОС ХАБАР

ЫНТЫМАҒЫ ЖАРАСҚАН, ТУҒАН ӨЛКЕМ, ҚАЗАҚСТАН!

Жақында оқу ордамызда Жаратылыштану факультеті Математика кафедрасының 2-курс студенттері мен топ әдвайзері аға оқытушы Ж.Еркешеваның үйымдастыруымен «Ынтымағы жарасқан тұган өлкем – Қазақстан!» атты әдеби – сазды кеш әтті. Шараның мақсаты 130 дан астам ұлт үннен үлгістарды бір шаңырақ астына үйітып отырған басты байлығымыз татулықты өскелен үрпақтың бойына сіріру.

Қазақ елі – ежелден қонақтай халық. Қонақ келсе төрін ұсынып, бар жақсылыны алдына тосып, қындыққа кезіккө көмегін ұсынып, бір үзім нанды бөліп жеп, тату тәтті өмір кешкен халық. Ел басына күн туғанда бірлікті бекемдейтін, татулықты үндейтін көптеген салихалы ой, субелі өсіет халық даналығынан жатыр. Міне бүгінгі шарада қазақ халқының өсіет өлең жырларынан, студенттер баян еткен ақпараттардан, көрермендерді қызықтырыған түрлі ойындардан көрініс тапты. Олар сақыналаған әрбір көрініс Қазақстандық халықтың бастан кешкен тарихын, сол тарихтан сабақ алған халықтың бүгіні мен болашағы жарығын болатындығын бейнелеп тұргандай әсер қалдырады. Студенттер ізденісі, жүрек қалаулары, болашақта деген көзқарастары айрықша көрінді. Айттар ойлары тұшымды, ел өртөніне деген сенімдері, болашақта бірліктеған жарығын күра алатындығына өздері де көрерменді де сендіре алды. Бүгінгі шараңың тағы бір ерекшелігі елбасымыздың бастамасымен қолға алынған «ұш тұғырлы тіл» саясатын қолдау мақсатында үш тілде жүргізілді. Шараға көрермендер арасында түрк дүниесінен келген жастарымыз да болды. Әлбette, үстаздар қауымы да осы шарага мұрындық болып, басшылық тарапынан қолдауға ие болды. Түркі халықтарына ортақ болған Әз – наурыз мерекесімен қатар болған бұл шара жоғарғы деңгейде өтті. Іс-шараңың сонында Математика кафедрасының менгерушісі Майра Қошанова мерекелік құттықтау сезімін және іс-шараңың мағынасына сай «Ұрпағы білімді халықтың болашағы бұлныңғыр болмайды» дегендей, жас ұрпақта саналы, мағыналы, өнегелі тәрбие мен білім беру бүгінгі күннің талабы екендігін атап өтіп, іс-шара сонын қорытындылады.

ҰСТАЗ ЕСІМІ ҰЛЫҚТАЛДЫ

Ұстаз - ұлағатты есім. Ұстаз - тал бесіктен жер бесікке дейін білім ізденетін бірден бір мамандық иесі. Ұстаз - шәкірті үшін жаратылған тұлға. Ұстаз – айта берсең бір бойына барлық мамандықты жиған ата – анадан кейінгі ең мейірімді жан. Ал сол ұстаздарды тәрбиелу бүл - бір сөзбен айтқанда «шәкіртке ұстаз болу – ірілік, ұстазға ұстаз болу – ұлылық!». Осы жолда еңбек етіп жүрген мамандық иелерінің бастасымен наурыз айының соында студенттердің өндірістік-педагогикалық іс-тәжірибеден өтуіне байланысты Жаратылыштану факультеті Математика кафедрасының аға оқытушысы Ж.Еркешеваның үйымдастыруымен «Қазіргі заманғы ұстаз келбеті» атты өндірістік іс-тәжірибелің қорытынды конференциясы өтті. Конференцияга кафедра менгеруші М.Қошанова, топ әдвайзері К.Назарова және «Мансап» белгімінің маманы Т.Жаздықбаева және практика жетекшілері қатысты. Конференцияның мақсаты - өндірістік практика нәтижелері бойынша студенттердің білім сапасын бағалау болды.

Конференцияға барлық тәжірибелен өткен 5 минуты кем үстаздар қатысты. Студенттерді кезең бойынша топтарға беліл өзара жарыстырыды. Әрбір кезенде болашақ педагог мамандарға арналған тапсырмалар болды. Тапсырмаларды орындау арқылы студенттер өздерінің жиган тәжірибесін басқалармен бөлісті. Студенттер үшін үйымдастырылған бұл шарада студент үстаз ретінде кез келген жағдайдан шығудың жолдарын көрсөтті. Студенттің өзін үстаз сезінуі, үстаз берін окушы арасында біте қайнасқан өмір көрінісі көрермендерді шабыттандырыды. Болашақ мамандардың қабілетін арттыратын бұл шара конференция көрермендерін де таңдай қақтырыды. Сонымен қатар студенттер арасында тапсырма бойынша ашық сабактар, тәрбие сағаттары, түрлі әдіс – тәсілдер де көрермендер назарына ұсынылды. Әрбір кезенде ұлағатты үстаздар бағалап отырды. Ен үздік деп тапқан студенттер мен олардың топтарын конференция соңында марапаттады. Конференцияға қатысқан үстаздар мен көрермендер өз ойларымен белісіп, конференцияны бағалады. Конференция соңында кафедра менгерушісі М.Қошанова және конференцияға қатысқан үстаздар жарыс соының корытындылап, өздерінің үстазға тән көңестері мен тілектерін айта кетті. Үш айға жуық болған өндірістік тәжірибенің корытынды конференциясы жоғарғы дәрежеде аталаған өтті.

Ақнұр ЖОЛДАСОВА
4-курс студенті

УНИВЕРСИТЕТ ТЫНЫСЫ

ЯСАУИ ЕҢБЕКТЕРІНЕ АРНАЛДЫ

Оқу ордамыздың ғылыми кітапханасында «Жалпы бөлім» оқу залының үйіткіші болуымен «Қожа Ахмет Ясауи атындағы оқу залының» ашылуына байланысты библиографиялық шолу үйімдастырылды. Шараның негізгі мақсаты – «Қожа Ахмет Ясауи атындағы оқу залының» қойылған кітаптармен таныстыру. Библиографиялық шолуда Түркология ғылыми зерттеу институты ерекше белсенділік танытты.

Салтанатты шарада даму және қаржыландыру жөніндегі вице-президент М. Эрен оқырмандарды, кітапхана ұжымын Ясау бабамыздың оқу залының ашылуымен шын жүректен құттықтады. Қаламызға қарасты 73 мектеп кітапханасына Түркияда шығарылған Қожа Ахмет Ясауи туралы «Түркі әдебиетінде алғашқы сопы ақындар» және «Ахмет Ясауи» атты екі кітап сыйға берілмек.. Мұны тиісті орынга жеткізу Түркістан қаласы білім әкімдігінің білім әдіскері Ақжанов Абайға жүктелді. Тиісті шаруаны тиянақты атқаруға келіскең әдіскер Ақжанов Абай келешекте оқу залы жаңа кітаптармен толықсын деген ниетін білдірді. Бұдан ері Ясауитанушы Зікірия Жандарбек ортага шығып Ясауидің ілімі жөнінде кеңінен сөз қозғады. Студенттер «Даналық кітапынан» үзінділер оқыды.

Ясау оқу залының бір бұрышына орналасқан сөрелерде кітаптар, СД дисқілер қаз-қатар тізіліп тұр. Самсыған сан кітап Ясау бабамыздың өмір жолы, сопылық ілімінен сыр шертеді. Оқырманның білім көкжерін көңейтеді. Оқу залына қойылған көп тілді кітаптар жөнінде кітапхана қызметкери шолу жасады.

Кітапханага келген кітаптар туралы ақпаратты кітапханашының бес саусақтай білетіні байқалып тұрды. Кітаптардың ішкі мазмұны мен неше беттен тұратынына, қанша тілде жазылғанына дейін айшықтап айтып шықты. Қай баспа, автор кім деген сұрақтарға да толыққанды жауап берді. Ең соңы кепіл түсінен кітаптың авторлары университет оқытушылары Досай Кенжетай мен Зікірия Жандарбек екендігін айтЫп етті.

Оқу залына жиылған оқырмандар назарына бірден Ясау кесенесінің сұлбасы іспеттес сіре ілікті. Мұны университеттің Әкілетті Кенес төрағасы Мұса Иылдыз осы жылдың қантар айында сыйлықта берілті. Қасында 80 дана кітабы бар. Бұдан езге кітап сөрсінен қойылған кітаптар Түркістанның тарихы. Бұл қазыналарды басқа ауыл, қала, облыс кітапханаларынан таптайсыз. Бірақ бұл мәселені шешу де қарастырылған. Кітаптардың бірнеше данасы ұлттық кітапханаларға жөнелтілмек. Бұл іспен ғылыми кітапхана директоры Меруерт Абсеметова айналысамын деп отыр.

ЯУ-акпарат

АРДАГЕРЛЕРДІҢ МЕРЕЙІ ТАСЫДЫ

Жуырда Өнер факультетінің оқу ғимаратында университет «Ардагерлер үйімін» кезекті мәжілісі өтті.

«Ардагерлер үйімін» төрағасы, профессор Б.Накипов шарыны ашып, күн тәртібіндегі негізгі мәселелерді айтты.

Вице-президент, профессор Б.Мұхамеджанов, Қасіподақ үйімін төрағасы А.Кенжалиев оқу ордамызыда көп жылдар өнбек етіп, есіп-өркендеуіне өз улестерін қосқан ауылар ардагер ұстаздарды, қызметкерлерді маралаттады.

Мерейтой иелері, «Математика» кафедрасының доценті Ә.Әсібеков, «Орындаушылық өнер» кафедрасының профессоры Р.Садықоваға, «Профилактикалық медицина» кафедрасының доценті, м.ғ.к., С.Ермановага, «Виварий» зертханасының менгерушісі қызметін атқарған Қ.Телбасиевке, шарашылық бөлімінің қызметкери Н.Болысоваға шапан жауып, сый-сыяп табыстыда.

Сондай-ақ, ардагерлер құрметіне КР өнбек сіңірген әртісі, дәстүрлі әнші Рамазан Стамгазиев арнаңы келіп, халық әндері «Ақ бақай», «Дариға-дәүрән» сынды әндерді орындаады. Айта кетейік, әнші Р.Стамгазиевтің «Орындаушылық өнер» кафедрасының оқытушысы ретінде шәкірттерге дәріс беруге келген сәті еді.

Көңілдері шат-шадыман болған ардагерлер бір марқайып қалды. Әнбек әтілі 15-22 жылдан кем емес ардагерлер ездеріне азаматтық танытқан басшыларға алғыстарын білдірді.

Шара соңында профессор Б.Накипов күн тәртібіндегі өртүрлі мәселелерді ортаға салды. Ардагерлер үйімін мүшесі, «Жалпы тарих» кафедрасының профессоры Р.Нұрланбекова баяндама жасады. Кенес мүшелері ардагер ұстаздар үшін тиімді ұсыныстарды, рухани жәрдем болатын жағдайларды талқылады.

Фото: Н.ИСКАКОВ
Ақпарат орталығы

СЕМИНАР ПО ТЮРКОЛОГИИ

12 апреля 2017 года в Научном библиотеке нашего университета был организован семинар на тему «Виртуальная библиотека культурного наследия среднеазиатских тюрков в письменных источниках XIX века». По тему докладывала кандидат исторических наук, доцент Альжанова Эльмира Есиркепanova, доцент кафедры «История», Международного казахско-турецкого университета имени Х.А.Ясави.

В семинаре озвучены проблемы исследования и анализ трудов, научных работ и библиографических данных, которые показывают, что основные письменные источники XIX в. являются культурным наследием Среднеазиатских тюрков, в которых приведены уникальные полнотекстовые материалы, хранящиеся в библиотеках и архивах стран постсоветского пространства, ближнего и дальнего зарубежья. А также определен термин «колониальные архивы». Материалы, которые содержатся в «Түркестанском сборнике» уже оцифрованы. К сожалению, оцифрованный материал (более 76 ГБ, 220000 стр.) не систематизирован, не каталогизирован и не имеет поисковых механизмов. Предстоит большая работа по электронной каталогизации материала. Это огромный фонд данных, который нуждается в информационной обработке и предоставлении в удобной форме для доступа к пользователям, ждет своих исследователей. Поэтому, на сегодняшний день, созрела насущная потребность в систематизации материалов в этих письменных

источниках посредством каталогизации, формирования специализированных баз данных и разработка программного комплекса, позволяющему организовать эффективный поиск и дистанционный доступ к необходимым искомым источникам.

Научного семинар продолжался с обсуждением некоторых вопросов. Семинар закончился с вручением сертификата.

Е.ОМИРБАЕВ
Старший научный сотрудник
Научно-исследовательского института
Тюркологии

ҮЗІЛМЕГЕН ҮМІТ

Университеттің мәдениет сарайында ағайындың үш азамат Элішер, Ақтілек Жәдігеровтер мен Бақытжан Сортасын бастасымен түсірілген «Мақсат» кинофілмінің тұсауқесері болып өтті. Атамыш туындыда кино режиссері Элішер Жәдігеровтің өмірі толық көрсетілген. Кеш барсында алдымен Әлшердің «Үкілі үміт» атты сахналық қойылымы қойылды. Сонымен қатар бұл өмірде қолымыздан көлемдейді деген нәрсениң жоқтығын тағы бір мәрте дәлелдеген ол арбада отырганына қарамастан түрлі өнерін мәслен, би жене спорт жағынан шеберлігін көрсетіп халықтың ыстық ықыласына беленді. Таңқалысын жасыра алмаған көремендер орындағынан тұрып шыныай құрметтілген. Кино көргөзе жиналған студенттер мен қарапайым халықтың қарасы көп болды. Жастарға тербиелік мәні зор бул кино бар жоғы қырық минуттық болса да өзге шетелдің сериялдарынан мың есе артық екендігі әмбебеге аян. Себебі сахнага жиналғандардың ішінде көзіне жас алмаған адам жоқтың қасы. Екі аяқты арбага танылса да жігерінің күм болмай нақты мақсатқа қарай қол созғаны, армандарының алдамасына, сенімдерінің мұқалмасына сенген жас жігіттің басынан етіп жатқан еш боямасыз тағдыры өзінің «Мақсат» атты киносынан айқын көрніс тапқан. Мүмкіндігі шектеулі адамдарға қазіргі қоғамда кейір есіктер тарс жабық болса да сол жабулы есікіт өз

қүшімен ашуға тырысқан атпал азаматтың армандарына басқан алғашқы сәтті қадамына жақындарының қолдауы мен өзінің күш-жігерінің арқасында жеткені айын. Ата-анасының тапқан-таянғанын ысырапсыз далала шашып, деңсаулығының қадірін білмейтін бүгінгінің кейір жастарын тәубесіне көлтіретін жақсы туындылардың бірі болды. Қарапайым адамның қолынан көлемдейтін дүниелік шектеулөргө қарамастан жасап шығарған бұл азаматтар бүгінгі күннің нағыз батырлары. Мүмкіндігі шектеулі деген сөзге қарсы шықкан Элішер Жәдігеров осы туындысы арқылы қанша жерден кедерілер қойылса да оған қарсы құш-куат пен асқақ, армандың, болашаққа ның сенімің болса қандай тосқауыл болмасын лезде жолынан біржолатын алып тастаға болатының тағы бір мәрте дәлелдеді. Жиналған көпшіліктің кинодан алған әсері де жогары болды. Алдагы уақытта да туынды автравына сәттілік тілейміз. Қазақтың кино әлеміне қосар үлесі көп болғай. Шын мәнісінде жүркете сенім болса алынбайтын асу, жетпейтін жетістік болмасы ақыят.

Венера ОЙЫЛХАНОВА,
1-курс студенті

ENACTUS - БҰЛ ЖОҒАРЫ БІЛІМ ЖӘНЕ БИЗНЕС АРАСЫНДАҒЫ БІРЛЕСТІК

Халықаралық ғылыми жобалар орталығының бастасымен «Халықаралық қатынастар» клубы мен «Әлеуметтік ғылымдар» факультеттің үйімдастыруымен №2 оқу ғимараты алдында «Enactus» бағдарламасы аясында «Қол үшін соз» жобасының ашылуы салтанатты түрде болып өтті.

Даму және қаржыландыру жөніндегі вице-президент Мұстафа Эрен және «Әлеуметтік ғылымдар» факультеттің деканы Мехмет Топлы жобага сәттілік тілеп, ездері әкелген кім-кешектерін «enactus» қорапшаларына салды. Илгілік істі өзге де оқытушы-студенттер жалғастырылды. Қолдарын түсти болуға батырып, ақ қағазға қолтаңбысын қалдырығандар да кездесті. Бұл жобаның бір ережесі десек те болады. Осы жарықтың істедір түпкі мақсатта жағдайы темен отбасылар және мұқтаж жандардың өмір деңгейін көсілдердің төсілдердің қолдану арқылы жақсарту. Нақтырақ айтсақ, «enactus» бағдарламасы әлемнің 39 елінде таралған халықаралық коммерциялық емес үйім. Ол белсенді жастарды, академиялық және іскер көшбасшыларды біріктіреді. Бизнес көшбасшылар көмегінде enactus студенттері жобаларды құрайды және оны жүзеге асырады. Жобаларды жасау барысында алынған тәжірибелі адам өмірін өзгертіп кана қоймайды. Студенттердің көшбасшылары қасиетке ие болуына септігін тигізеді. Құрметті оқырман, жобага өз үлесінде косқыныз келсе, әлі де көш емес. Сіздің екі мүмкіндігіңің бар. Бірі киім-кешек болу. Екіншісі enactus тәсбелігін небарі 200 тәнгеге сатып алу. «Қол үшін соз» жобасы бір айға созылады.

Халықаралық ғылыми жобалар орталығының маманы Гулхае Камалова белсенді студенттерден қураған команданы өртіп, сөүр айнын 27-28 кундері Алматыда өтетін Enactus Kazakhstan-ның жыл сайынғы қазақстандық әлеуметтік және бизнес-жобаларының конкурсына қатысады. Біздің студенттердің «Қол үшін соз» жобасының компания басшылары үздік деп бағаласа, команда Англиядагы әлемдік чемпионатқа қатысуга мүмкіндік алады.

Гулдана Мейірханқызы

ГАЗЕТТИҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Беттің журнадағы журналист Фаһымжан Тәжібәев

Prof. Dr. Mehmet Kutalmış TÜRKÜNİB Toplantısına Katıldı

Türk dünyası ülkeleri arasında kapsamlı iş birliğini teşvik etmek amacıyla kurulan Türk Keneşi; Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin ev sahipliğinde bir araya gelerek Türk Üniversiteler Birliği üyeleri ile Orhun Değişim Programı uygulama sürecine ilişkin bir toplantı düzenledi.

Türkiye, Kazakhstan, Kırgızistan ve Azerbaycan olmak üzere 4 kurucu ülkeyden 14. üyesi bulunan Türk Keneşi Türk Üniversiteler Birliği toplantısında; birliğe üye üniversitelerin spor takımlarının katılımıyla Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde 15-19 Mayıs 2017 tarihlerinde "Birlik için spor..." sloganıyla 5 branşta gerçekleştirilecek olan "I. Türk Üniversiteler Birliği Spor Oyunları" ile ilgili hazırlıklar görüşüldü, üye üniversitelerin katıklarıyla karara bağlandı.

Toplantının akabinde imza törenine geçilerek üye üniversitelerin temsilcileri tarafından alınan kararlar ve "Orhun Değişim Programı" protokolü imzalandı. Bu kapsamda Ahmet Yesevi Üniversitesi rektör vekili Prof.

Manas Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balci, Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Mehmet Kutalmış ve diğer üye üniversitelerin temsilcileri katıldı.

6 Nisan Perşembe günü, Dr. Ömer Kocaman ile Prof. Dr. Sebahattin Balci başkanlığında gerçekleşen toplantıda, Türk Keneşi Genel Sekreterliği tarafından üye üniversitelerde yapılan Orhun Süreci ve değişim programlarına ilişkin araştırma sonuçları, TÜRKÜNİB Öğrenci Konseyinin ilk toplantılarında alınan kararlar, Orhun Süreci kapsamında üye üniversiteler arasında gerçekleştirilecek değişim programı görüşüldü. İlk uygulama olarak uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimde

Dr. Mehmet Kutalmış; İstanbul Üniversitesi, Bakü Devlet Üniversitesi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi ile Orhun Değişim Programı protokolünü imzaladı. Ayrıca Türk Keneşi Genel Sekreteri Ramil Hasanov, imza törenine katılarak, çalışmalarından dolayı üniversite temsilcilerine tebrik ve teşekkürlerini ilettili.

Ahmet Yesevi Üniversitesi rektör vekili Prof. Dr. Mehmet Kutalmış Kırgızistan programı çerçevesinde çeşitli ziyaretler ve temaslarında da bulundu. TÜRKÜNİB üyeleri ile birlikte Türkiye Cumhuriyeti Büşkek büyüğeliliğini ziyaret ederek Kırgızistan programını tamamladı.

Ahmet Yesevi Okuma Salonu ve Ahmet Yesevi Kitaplığı Tanıtıldı

Yaklaşık 2 ay önce üniversitemizin Merkez Kütüphanesine kazandırılan "Ahmet Yesevi okuma salonu," Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız tarafından yapılan açılışa hizmete girmiştir. Dünyanın sayılı kütüphanelerindeki en eski kütüphane salonu, O'num şahsına ithafen kaleme alınmış eserler bulunuyor. Salonda eserler; Türkçe, Kazakça, Özbekçe, İngilizce, Rusça Çağatayca, Kıpçakça daha bir çok dil ve Türk lehçelerinde okurlara sunuluyor. Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın katkılarıyla oluşan yüzden fazla çok değerli eserin yer aldığı bu salonun tanıtımı yapıldı.

Türkoloji Enstitüsü ve Kütüphane müdürlüğü koordinasyonunda, 5 Nisan Çarşamba günü Türkistan Yerleşkesi Merkez Kütüphanenin birinci katında düzenlenen etkinlikle "Ahmet Yesevi okuma salonu" ve "Ahmet Yesevi Kitaplığı" tanıtıldı.

Yaklaşık 1 saat süren tanıtım programına; Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Türkoloji Enstitüsü Müdürü Dr. Serdar Dağıstan, Kütüphane Müdürü Meruet Absimetova, Türkistan İl Milli Eğitim Müdürü Abay Akjanov, İlahiyat Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Zikriya Jandarbek ve çok sayıda akademisyen, kütüphane personeli ve öğrenciler katıldı.

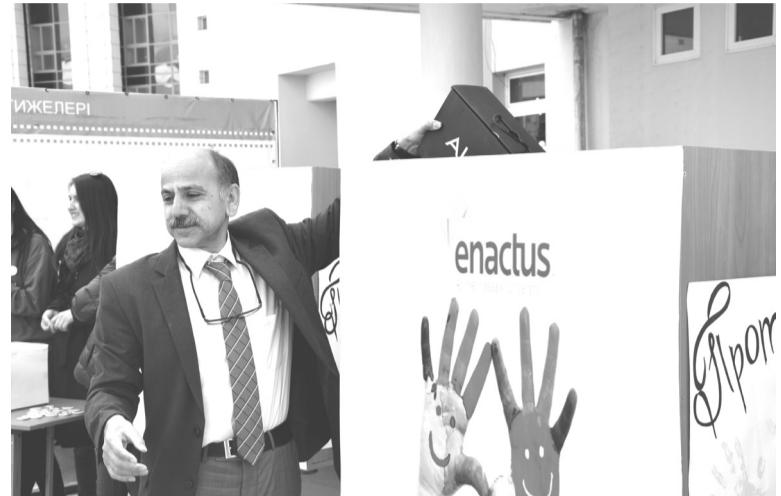
Programda ayrıca yakın zamanda Kazakça'ya aktarılan Türk edebiyatının ünlü yazarı Fuad Köprülü'nün kaleme aldığı "Türk Edebiyatında İlki Mutasavvıflar" eseri ile Türkçe, Kazakça Rusça ve İngilizce hazırlanan "Ahmet Yesevi" kitabıının tanıtımı ve dağıtıtı yapıldı. Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın talimatı üzerine dağıtıtı planlanan kitaplar İlahiyat bölüm hoca ve öğrencilerine, Türk Dili bölüm ve

kütüphanemize teslim edildi. Bununla beraber Kazakhstan'ın bütün merkez kütüphanelerine gönderildi. Ayrıca bu kitaplar Türkistan'da bulunan 73 okul kütüphanesine dağıtılmak üzere Türkistan İl Milli Eğitim Müdürü Yardımcısı Abay Akjanov'a Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren tarafından düzenlenen tanıtım programında teslim edildi.

Ahmet Yesevi Üniversitesinde "Enactus" Organizasyonu

Dünyanın seçkin üniversiteleri, eğitim kuruluşları tarafından en prestijli sosyal yardımlaşma ve dayanışma aktivitesi olarak kabul edilen "Enactus" organizasyonuna, Ahmet Yesevi Üniversitesi ilk defa bu yıl katılacak. Üniversite öğrencilerinin oluşturdukları takımlar fikirlerini, sosyal projeleri uygulama fırsatı sağlayan ve yarının vizyon sahibi iş liderleri olmalarını amaçlayan "Enactus" organizasyonunda üniversitemizi "Enactus Ahmet Yesevi" takımı temsil edecek.

27-28 Nisan 2017'de Almatı'da düzenlenecek olan "Enactus 2017 Kazakistan" sosyal yardımlaşma ve dayanışma yarışmasına, Ahmet Yesevi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü ile Uluslararası İlişkiler Kulübü tarafından oluşturulan "Enactus Ahmet Yesevi" takımı, "Sen de bir el uzat" projesiyle katılacak.

Doç. Dr. Eftal Ş. Batmaz ve Murat Abitalipov danışmanlığını yaptığı "Enactus Ahmet Yesevi" takımı "Enactus Kazakistan" yarışmasında sunmak üzere toplanacak yardım için üniversitemizde yardım kampanyası başlattı. 25 Nisan 2017'ye kadar devam edecek kampanyanın açılışı 4 Nisan Salı günü Türkistan Yerleşkesi Rektörlük binası önünde gerçekleşti. Düzenlenen programda yardımsever ve sorumluluk duygusuna sahip Ahmet Yesevi Üniversitesi öğrencileri, personelleri ve akademisyenleri daha ilk günden büyük yardıma imza attılar.

Büyük ilgi gösteren yardım kampanyası açılış programına; Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Toplu ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doç. Dr. Eftal Ş. Batmaz, Türkoloji Enstitüsü Müdürü Dr. Serdar Dağıstan'ın yanı sıra birçok akademisyen ile personel de katıldı.

Programın açılış konuşmasını yapan Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren, bu tür organizasyonların üniversiteler ve toplum arasında kaynaşmayı sağladığını düşünerek, üniversiteler entelektüel anlamda topluma yukarıdan bakan değil topluma iç içe, iletişim halinde olan bireyler yetiştirmesi gerektiğini dile getirdi. Bu açıdan bu organizasyonlar sosyal sorumluk içerisinde bencil duygularдан arındırılmış vatandaş, millete bağlı, insanlığa karşı sorumlu bireyler yetiştirdiğini vurguladı.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren konuşmasının devamında "Enactus" hakkında şu bilgilere yer verdi. "Enactus, 1975 yılında beri 39 ülkede faaliyetlerini yürüten bir organizasyondur. Yaklaşık 57.000 üniversite öğrencisinden oluşan 1.600'den fazla takım tarafından hayatı değiştirmektedir. Ayrıca toplumsal yararın yanı sıra, katılımcılara kariyer ve kişisel gelişim fırsatı sağladığı gibi sponsor firmalarla da toplumsal fayda üretme fırsatı sağlamaktadır."

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren konuşmasının sonunda yarışmanın üniversitemizde insanlık için hayırlara vesile olmasını temenni ederek, yarışmaya katılan "Enactus Ahmet Yesevi" takımına başarılar diledi.

Daha sonra söz alan Prof. Dr. Mehmet Toplu, öncelikle böyle bir projede yer almanın onur ve gurur verici olduğunu söyledi. Bu tür organizasyonların sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın yanında bireylerin yeteneklerini ortaya çıkardığını belirtti. Bu tür projelerde aynı zamanda toplumsal sorunları uluslararası alana taşıyarak, sorunların çözümünesine katkı sağladığını söyledi.

Prof. Dr. Mehmet Toplu, konuşmasında "Enactus" hakkında bilgilere yer verdi. Son olarak bu projeye destek sağlayan akademisyenlere, personellere ve öğrencilere teşekkürlerini sunarak yarışmacılara başarılar diledi. Açılış konuşmalarının akabinde programda oluşturulan yardım kutularına katılımcılar yardım paketlerini bırakarak öz çekim yaptılar.

Tanıtım programında Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren yaptığı konuşmadada; Türk dünyasında tasavvufun temellerini atan ve büyük alimlerden olan Ahmet Yesevi'yi anlama, anlatma ve yaşatma adına okuma salonunun oluşturulduğunu belirtti. Bu okuma salonu; Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın ile Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektörlüğünün üstün gayretleri sonucu tevih edildiğini dile getirdi. Ahmet Yesevi üzerinde üniversitemizin kütüphanelerinde bulunan kitapların bu salonda birleştirildiğini, eksik kitapların ise ivedilikle tedarik edilip veya hazırlanıp bastırılarak tamamlandığını sözlerine ekledi. Amaçlarının yalnızca Yesevi'nin türbe ziyaretleriyle sınırlı kalmasını onur fikirlerini öğrenip hayat tatbik edilmesi gerektiğini savundu. Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren konuşmasında, Hoca Ahmet Yesevi'yi tanıtmada adına Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız Türkiye de ve birçok ülkede 300'e yakın konferans verdiğine de değindi. Ahmet Yesevi'ye gönl vermiş veya Yesevi üzerine araştırma yapan birinin aradığı tüm bilgilere kolaylıkla ulaşacağı Ahmet Yesevi Okuma salonu öğrencilerimize, üniversitemize ve herkese hayırlı olması temennisiyle sözlerini tamamladı.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren'den sonra Kütüphane Müdürü Meruet Absimetova, Türkistan İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Abay Akjanov, İlahiyat Bölümü öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Zikriya Jandarbek, Türkoloji Enstitüsü Müdürü Dr. Serdar Dağıstan birer konuşma yaptılar. Ahmet Yesevi salonu ve kitaplığı hayırlara vesile olması temennisinde bulundular. Konuşmaların ardından program, kütüphane görevlisi tarafından Ahmet Yesevi Okuma Salonu ve Ahmet Yesevi kitaplığı okur severlere tanıtımı yapılarak tamamlandı.

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

Hoca Ahmet Yesevi Berlin'de anlatıldı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, Almanya'nın başkenti Berlin'de Yunus Emre Enstitüsünde düzenlenen etkinlikte Hoca Ahmet Yesevi'nin yaşamını ve hedeflerini anlattı.

Hoca Ahmet Yesevi'nin öğrenci yetiştirdikten idealinin Müslüman olmuş ama İslamiyet'i tam olarak anlayamamış ve ayrıca Müslüman olmayan kişilere İslam'ı daha iyi anlatmak olduğuna işaret eden Prof. Dr. Musa Yıldız, "Ama İslam'ı anlatırken de daha önceki alimlerden farklı olarak yaptığı bir metot, muhatabın diliyle Türkçe ile İslam'ı anlatmaktı." ifadesini kullandı.

Prof. Dr. Musa Yıldız, Hoca Ahmet Yesevi'nin hedefinin obalar halinde yaşayan Alpleri Alperen yapıp Anadolu'ya ve Balkanlara göndermek olduğunu dile getiren Prof. Dr. Musa Yıldız, "Hoca Ahmet Yesevi dava adamıdır. Bir derdi vardır. Bir davası vardır." değerlendirmesinde bulundu.

Hoca Ahmet Yesevi'nin "Dertsiz insan, insan değil, bunu anla. Aksız insan hayvan cinsi, bunu dinle" hikmetini şiar edindiğini belirten Yıldız, "Öyle bir dert taşıyor ki Hoca Ahmet Yesevi Hazretleri, o derdile birlikte o samimi yaşadığı yerde 99 bin öğrenci yetiştirmiştir. Nasıl bir aşk, nasıl bir sevgi. O hikmetleri, Türkçe olarak söylemesi İslamiyet'in dalga dalga Türk coğrafyasında daha hızlı yayılmasına vesile oluyor." şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Musa Yıldız, Hoca Ahmet Yesevi'nin zamanı iyi kullandığını, bunu böyle yaptığı için de vefatından 850 yıl sonra Berlin'de anıldığını, UNESCO'da adına anma yılı düzenlediğini belirterek, bugün yaşayan torunlarının da zamanı iyi kullanması gerektiğini kaydetti.

Berlin Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Faruk Akyol da Türk kültürünün önemli unsurlarından birini tanıttığı için Prof. Dr. Musa Yıldız'a teşekkür etti.

Ahmet Yesevi Üniversitesinde Engellilere Yardım ve Destek Programı Yapıldı

Engelli bireyler konusunda toplum tüm kesimlerinde farklılık ve duyarlılık yaratmak, destek sağlayarak onları toplumsal yaşamın tüm alanlarına katılımlarını sağlamak için Ahmet Yesevi Üniversitesi "Yesevi Öğrenci Kulübü" tarafından engellilere yardım, destek ve bilinçlendirme programı düzenlendi.

4 Nisan Salı günü Türkistan Yerleşkesi Kültür Merkezinde gerçekleşen programa; Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcıları Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren ve Doç. Dr. Bakıçan Kalcanlı Muhamedjanov katılım gösterdiler.

Ahmet Yesevi kolejine engelli öğrencisi Alişer Jadigerov hazırladığı programda, engellilere ithafen şiirler okundu, tiyatro gösterisi yapıldı. Göz dolduran tiyatro gösterisinin ardından Alişer Jadigerov'un muhteşem dans ve spor gösterisi ise izleyenleri büyüledi.

Programda Alişer Jadigerov, Bakıçan Sortabaev ile birlikte hazırladığı bir engellinin hayatı ve hayatı konusunda "Amaç" adlı 40 dakikalık kısa metrajlı filmi izleyicilere sundu.

Program sonunda Rektör Yardımcıları Yrd. Doç. Dr. Mustafa Eren ve Doç. Dr. Bakıçan Kalcanlı Muhamedjanov birer konuşma yaparak; birlik, beraberlik, engellilere yardım ve dayanışma çağrısında bulundular.

Almanya'nın Köln kentinde «Hoca Ahmet Yesevi» konferansı

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, Almanya'nın Köln kentinde Yunus Emre Enstitüsünde düzenlenen "Ahmet Yesevi'yi Anlamak" konulu konferansta konuştu.

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız: "Bugün Anadolu'da ve Balkanlar'da Türkük ve Müslümanlık varsa, bunun Hoca Ahmet Yesevi hazretleri sayesinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Gelecek nesillerimiz Hoca Ahmet Yesevi hazretlerini tanışınlar, anlaşınlar, Hoca Ahmet Yeseviler, Mevlana'nın, Yunus Emreler, Hacı Bektaş-ı Veliler gibi yetişsinler" dedi.

Üniversite olarak girişimleri sonucu UNESCO'nun 2016-2017 sezonunu Hoca Ahmet Yesevi Yılı ilan ettiğini belirten Yıldız, dünyanın farklı ülkelerinde bu konuda çeşitli etkinlikler düzenlediklerini kaydetti.

Prof. Dr. Musa Yıldız, "En önemli eseri Divan-ı Hikmet'te birlik, beraberlik, kardeşlik, dostluk mesajları vermesi, fakirlere, yetimlere, yoksullara, 'karşındaki kişi kafir de olsa onu incitme' diyen mesajlarına, bugünkü dünyanın evrensel mesajlarına vurgu yaptığı için Hoca Ahmet Yesevi on plana çıkmış oldu." ifadesini kullandı.

Prof. Dr. Musa Yıldız, Hoca Ahmet Yesevi'yi ön plana çıkarın bir diğer hususun ise onun zamanı çok iyi kullanması olduğunu belirterek, şöyle konuştu:

"Bugün Batı'ya baktığımızda zaman çok iyi kullanılıyor ve Batı ülkelerinin geldiği nokta ortada. Doğu dünyasında ise zaman çok hor görülmüş, hırsızca kullanılıyor. Bizi biz yapan önemli şahsiyetimiz olan, bizim kurucu amamız, Türklerin Müslüman olmasını sağlayan Hoca Ahmet Yesevi hazretleri, bizzat zamanı iyi kullanarak örnek olmuş ve zamanı üçé bölmüş. Hayatının üçte birlik kısmını ibadete geçirmiştir, diğer üçte birlik kısmında 99 bin öğrenci yetiştirmiştir, diğer üçte birlik kısmında ise kaşkın ve kepçe yontarak geçenip alının teriyle rızkını kazanmıştır. Hoca Ahmet Yesevi bugünkü torunlarına diyor ki 'Siz de zamanı iyi kullanın, zamanı iyi kullandığınız takdirde siz de başarılı olursunuz, 850 yıl sonra Köln'de de anılsınız, dünyanın başka yerinde de anılsınız' diyor."

"Bugün Anadolu'da ve Balkanlar'da Türkük ve Müslümanlık varsa, bunun Hoca Ahmet Yesevi Hazretleri sayesinde olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz," diyen Yıldız, sunuları kaydetti.

"Bugün Türkiye'nin Türk ve İslam dünyasının geldiği noktada bu değerli büyüğümüzün eserlerine ve görüşlerine çok ihtiyacımız var. Bugün Türkiye'nin İslam dünyasının hastalıklarının reçetesini bu eserlerde. Başkalarının verdiği reçete bugün bize modern tipta verilen ilaçlar gibi ilaçlar vücudumuzdaki bir organı iyileştirken diğerlerine rahatsızlık veriyor. Bütün yapmamız gereken bu eserlerdeki fikirleri bizim gelecek kuşaklarımıza, gençlerimize anlatmak, onlara büyüklerimizi tanıtmak."

Yrd. Doç. Dr. Selim Şanlısoy seminer verdi

Ahmet Yesevi Üniversitesi Avrasya Araştırma Enstitüsünde Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Selim Şanlısoy "İnsanı Gelişme Performansları Açılarından Türk Dili Konuşan Ülkeler" konulu seminer verdi.

Doç. Dr. Selim Şanlısoy insanı gelişme performansları açısından Türk Dili konuşan ülkeler adlı seminerde ana hatlarıyla ülkelerin kalkınma seviyelerinin ölçümünde İnsanı Gelişme Endeksi'nin (IGE) artırılar ile eksilerinin yanı sıra Türk Dili Konuşan Ülkelerin IGE'ye göre güçlü ve zayıf yanları hakkında detaylı bilgiler sundu. II. Dünya Savaşı sonrasında ülkelerin kalkınma seviyelerinin ölçülebilmesi için o yıllarda Gayri Safi Yurtsı Hasila'daki artış oranının baz alındığını ifade etti. Lakin bu hesaplamaların yıllar içinde geliştirildiğini ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (BMKP) IGE'yi geliştirerek kalkınma seviyesinin hesaplanması daha realist bir tablo çıkarılmasına yardımcı olduğunu belirtti. IGE'nin kalkınma seviyesini 3 farklı boyutu dikkate alarak hesapladığı ve bunların sağlıklı uzun yaşam, bilgiye erişim ve özgürlük ifade ile yüksek yaşam standartı (satın alma gücü paritesi) olduğunu dile getirdi.

BMKP'nin 2010 yılında gelir düzeyinin endeks üzerindeki baskısını azaltma adına önemli bir değişiklik yaparak aritmetik hesaplamadan geometrik hesaplamaya geçtiğini ifade etti. Kazakistan'ın IGE puanı itibarıyla Türk Dili konuşan ülkeler arasında birinci, sıralamada ise 56. sırada yer almaktan sonra 59. sırada olduğunu belirtti. IGE kapsamında Türk Dili konuşan ülkelerin güçlü ve zayıf yönlerini

değerlendiren Doç. Dr. Selim Şanlısoy Kazakistan ve Türkmenistan'ın güçlü yanlarının gelir ve eğitim olduğunu, zayıf yanlarının ise yaşam süreci olduğunu belirterek sağlık politikalarına ağırlık verilebileceğini vurguladı. Azerbaycan'ın ise Türk Dili konuşan ülkeler arasında her alanda denge bir gücünün olduğunu ve zayıf bir yanının olmadığını dile getirdi. Özbekistan ve Kırgızistan'ın ise eğitim de güçlü olmakla beraber gelir düzeyinde ise zayıf kaldıklarını sözlerine ekledi.

İGE'ye yönelik gelir eşitsizliği konusunda artan eleştiriler sonrasında BMKP endekse gelir eşitliğini ölçen GINI ve qr (en zengin 10% ile en faktör 10% arasındaki gelir farkı) endeksleri ekledi. Ayrıca Şanlısoy ülkelerin kalkınma seviyelerini daha realist bir açıdan analiz edilebilmesi için Türk Dili konuşan ülkelerin değişik endekslerde sıralamaları hakkında da çeşitli bilgiler verdi. Bu endekslere göre Türk Dili konuşan ülkeler arasında gelir eşitsizliği en az olan ülke Kazakistan olduğunu belirtti. Cinsiyet eşitsizliği konusunda ise Kazakistan'ın 52., Azerbaycan'ın ise 59. sırada olduğunu sözlerine ekledi. Ekonomik özgürlükler endeksinde ise Türk Dili konuşan ülkeler arasında Kazakistan'ın 42. sırada yer alırken Türkmenistan'ın 170. sırada yer aldığına sözlerine ekledi. Türk Dili konuşan ülkelerin belirli alanlarda ilerlemeye kaydettilerini lakin gelişmiş ülkeler ile İGE sıralamasındaki yerleri karşılaşmadılarında arada büyük farkların olduğunu ve bu farkların kapatılması için ülkelerin zayıf yönlerini güçlendirmeleri açısından kısa ve uzun dönemli planlamalar yaparak daha çok çalışmaları gerekiğinin altını çizerek konuşmasını bitirdi.

Seminerin sonunda katılımcılar Türk Dili konuşan ülkelerin kalkınma süreci ve İGE hesaplama metodları hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Kazakistan ve Türkiye Ortak Ticaret Odası Kuruyor

Kazakistan Atameken Girişimciler Odası Yönetim Kurulu Üyesi Nurjan Altayev, Kazakistan ve Türkiye'nin, ortak ticaret odasını oluşturacağını açıkladı.

Türk Keneşi ve Kazakistan'ın Atameken Girişimciler Birliği tarafından düzenlenen Türk Keneşi İş Konseyi 5. Toplantısı Kazakistan başkenti Astana'da gerçekleştiriyor. Konuya ilgili açıklama yapan Altayev,

"Türk Keneşi İş Konseyi 5. Toplantısı sırasında Kazakistan ve Türkiye tarafından Ortak Ticaret Odasını oluşturulması ele alınacak. Kurulması planlanan Ortak Ticaret Odası, iki ülkenin bütün dernek ve girişimcileri kapsayacak." Dedi. Altayev'in belirttiğine göre iki ülkenin iş dünyasının daha verimli faaliyet göstermesi için Astana ve İstanbul'da ofisleri olacak yeni bir organın kurulması düşünülyor.

Nazarbayev Azerbaycan'ı ziyaret etti

Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev resmi temaslarda bulunmak üzere Azerbaycan'a gitti.

başta olmak üzere ikili iş birliğinin derinleştirilmesine yönelik atılabilecek adımlar konusunda fikir alışverişinde bulunuldu. Nazarbayev, görüşmenin

Nursultan Nazarbayev Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından resmi törenle karşılandı. Aliyev ve Nazarbayev'in gerçekleştirdiği ikili görüşme sırasında Kazakistan ve Azerbaycan arasındaki ilişkiler ayrıntılı bir şekilde değerlendirildi. Ulaştırma, ticaret ve tarım alanları

iki ülke arasındaki ilişkilere ivme kazandıracığını belirtti. Görüşme sonucunda bir dizi deklarasyon imzalandı. İmzalanan protokollerin, iki ülkenin daha da yakınlamasını sağlayacağını belirten Aliyev, "Kazakistan bizim için dost ve kardeş bir ülkedir ve bugünkü görüşmeye büyük önem veriyoruz." dedi.

Astana, Bakü ve Tiflis, Trans-Hazar Ulaşım Koridorunu ele aldı

Kazakistan, Azerbaycan ve Gürcistan temsilcileri Trans-Hazar Ulaşım Koridoru projesini görüşmek üzere 1 Nisan tarihinde Bakü'de bir araya geldi.

Üç ülkenin temsilcileri, Trans-Hazar Ulaşım Koridoru konulu yapılan toplantıda proje kapsamında işbirliğinin geliştirilmesine masaya yatırıldı. Toplantı sonucunda Trans-Hazar Ulaşım Koridorunun geliştirilmesi için ortak çalışma grubunun oluşturulması, 2017 yılı için çalışma

planına ilişkin protokol imzalandı. Bakü-Ahalkalaklı-Kars demir yoluun bir parçası olan Trans-Hazar Ulaşım Koridoru, Avrasya'nın lojistiği, ekonomisi ve dış politikasını gerçekleştirmekle olan bir projedir.

Trans-Hazar Ulaşım Koridoru, Çin, Kazakistan, Azerbaycan ve Gürcistan'ın yanı sıra Türkiye ve Ukrayna'nın topraklarından geçip Avrupa'ya devam etmektedir. Söz konusu projenin gerçekleştirilmesi, Asya'dan Avrupa'ya malların temin edilmesi ve giderlerin azaltılmasını sağlayacak.

МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ

ҚЫЗ СЫНЫ

ГАУНДАР - УНИВЕРСИТЕТ АРУЫ

«Жастар орталығы» және «Продюсерлік орталықтың» үйімдастырымынан «Университет аруы-2017» бағытуында. «Шолпых» қыздар клубының жемісті жобасы биыл көрермендерін тәнти өтті. Жылда жаңалығымен жанданатын байқау, ерекшеліктеге топы болды.

Қыздар ғана қатыса алатын байқаудың талабы да ете жоғары деңгейде. Әрине үміткерлердің саянда шек жоқ. Ірікеуге 50-ге жуық сұлу кепіл, қатысуга инетті екенін белдірген. Өкінішке орай орын шектеулі. Ақтық кезеңге 12 ару ғана жолдама алды. Ақылы мен ажары үйлескен қыздар 4 кезеңде де көремет өнер көрсетті. Сүрінгендер де болды. Таныстыру, ез өнерін көрсету, сән кейлектерін көрсету, интеллектуалды сұрақ (Түркістан қаласының тарихы туралы) бойынша бақ сыйнады. Алғашқы уш кезеңде арулар алдын-ала дайындықпен келген. Таныстырудың көрерменге тандай қақтырып, езуіне күлкі үйріндер болды. Қыздар озық болуға барынша тырысқаны байқалады. Бәсекелес құрбысының осал еместігін ескергендер таныстырудың езін түрлендіріп, әдемі қойылым көрсетті. Сайыс болған соң арасында әттеген-айлар да болады. Әз таныстыруын 3-4 сәйлемге сыйылғандар да кездесіп жатты. «Әз өнерін көрсету» кезеңі 5 жанды қамтыйды. Біріншісі көркем сөз оку. Көркем сөздің төрсі монолог оқыған. Балжан Хантөреева және Ақбота Жұнисова гуманитарлық ғылымдар факультеті, Гүлжан Сәруар және Гаунар Кеңес филология факультетінің студенттері. Пародия жанрын таңдаған ару Алина Искакова Медицина факультетінің студенті екен. Кейбір орыс және қазак әншілерінің қымыл әрекетін көрсетті. Әдемі қызы әнін шырқаған Гүлмарал Сейдахмет жаратылыстану факультетінің студенті. Айдана Тұрсынхан мен Жансая Түсілбекова әнер факультетінің студенттері оқынушылар болып табылды. Испан біннеге аруларымыз Оюн Сероляна Әлеуметтік ғылымдар, Қымбат Ахметова әнер факультеті, Әсел Қалдыбай гуманитарлық ғылымдар, Тайгана Чимба медицина факультеті студенттері. Міне, қыздар осылай жеке дара емес, топ құрып әнер көрсетті. Бұл байқаудың ерекшелігі

десек те болады. Көрермен арасында отырган соң, зал ішінен пікір білдіріп отыргандардың сыйсын сөзін құлағын шалады. Бага беру әділ қазыларға да оңай соқапғанын осыдан аңғаруға болады. Байқауға төрелік еткендег әділ қазылар алқасының тәрбайымы. Тәрбие және мәдени істер департаментінің директоры Л. Есентаева, «Sulu Model's Shymkent» сән мектебінің директоры А. Баймұратова, Дизайнерлер одағының мүшесі, Ғылым және инновация департаментінің директоры А. Балтабаева, күм дизайн шебері А. Үнтуғанова, Ақпарат орталығының редакторы Г. Маманова. Тартысты әткен байқауда ең үздіктің анықтау оңай болмады. Сын сағат жақындаған сайын қыздар да, жанкуйерлер де тағат қалмады. Байқау нәтикесінде 3-орынды «Әлеуметтік ғылымдар» факультетінің студенті Чымба Тайгана (Тыва), 2-орынды «Гуманитарлық ғылымдар» факультетінің студенті Ақбота Жұнисова, 1-орынды «Гуманитарлық ғылымдар» факультетінің студенті Балжан Хантөреева, бас жүлдені филология факультетінің 2-курс студенті Гаунар Кеңес иеленди.

Казылар алқасының мүшесі А. Баймұратова бас жүлде иегері Г. Кеңесті «Sulu Model's Shymkent» сән мектебіне арнағы шақыры. Тәрбие және мәдени істер департаментінің директоры Л. Есентаева байқауға қатысушыларға «Sky» ресторанаңа екі кісілік жолдама, «Sky» кинотеатрына екі кісілік билет және Түркістан қалалық спорт кешені бассейніне 1 айлық тегін жолдама билетін екі студентке табысады.

ЯУ-акпарат

Ясайи университеті

Редактор Жанар БЕЙСЕНБАЕВА

Тілшілер:
Журналистика бөлімінің студенттеріФототілші: Елнұр СЕРДӘЛІ
Беттеуши: Мұрат ШАХАНБАЕВ

Газет 1995 жылдан бастап айна 2 рет шығады

СПАРТАКИАДА

СПОРТТЫҚ ОЙЫНДАР МӘРЕСІНЕ ЖЕТТИ

ТҮРКСОЙ халықаралық үйімдің шешімімен Түркістан қаласы «2017 жылғы түркі әлемінің мәдени астанасы» деп жарияланды. Осыған орай «Ясайи» футбол федерациясы студенттер арасында факультет аралық футболдан жарыс өткізді.

Жарықта 9 команда қатысты. Бір ай екі алтапа созылған ойын мәресіне жетіп, үштік үздік анықталды. Алғашқы орынға Әлеуметтік ғылымдар факультетіне болды. Екінші орын Инженерия факультетіне бүйірді. Ушінші орынды Әнер факультеті міссе тұтты. Қалған орынды басқа факультеттер өзара бөлісті. Жарықта қатысқан барлық командаларға біркелкі спорттық киім табысталды. Женімпаз

және жұлдегер командаларға кубоктар мен медальдар берілді. Сый-сияптақ Түркія тарапынан студенттік клубтарға бөлінген қаржы жұмысалды.

Қазақстанда көнжелеп түрган спорт түрі футбольды дамыту басты мақсат. Осыны ескерген спорт клубы университет оқытушы-профессорлары мен қызыметкерлері арасында да факультет аралық жарыс үйімдің шақыры. Наурыз айында басталып сөзір айна ұласқан футбол ете тартысты өтті. Барлық факультет құрама командалары көремет ойын әрнегін көрсетті. Сайыс барысында Әнер және Филология факультеттерінің ұлпай саны тен түсті. Қорытынды нәтиже бойынша бірінші орынға әнер факультеті ілікті. Екінші орынды филология факультеті қанағат тұтты. Ушінші орын ректораттың еншісіне бүйірді. Оқу ордамызда жыл сайын

Жарықта 8 командадан 500 ден астам студенттер қатысты. Жарыс женімпаздарына университет тарапынан шахмат, дойбы, тогызқұмалақ, стол теннисінің сеткасы, ракеткасы, волейбол, баскетбол, футбол доптары мен тағы басқа сыйлықтар берілді. Сондай-ақ мақтау қағаздарынан маралатталды. I орынды Инженерия факультеті, II орынды Медицина факультеті, III орынды Кентай институты алды.

Атапмыш спортық сайыстар университеттің «Спорт клубының» тікелей мұрындық болуымен үйімдің шақырылды. Салауатты әмір салттың насиҳаттау мақсатында алғада үақыттарда да спорттық ойындар жиі өткізілтін болады.

Бақытжан ОМАРОВ
Спорт клуб менгерушісі

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМҒА МУШЕ БОЛДЫ

Ахмет Ясайи университетінің медициналық құқық саласындағы жетістіктері бәсекеге қабілеттілігін Киевте, Венада, Лондонда, Линкорпингде, Готенбургте және Астанада өткен конференцияларда дәлелдеді.

2017 жылдың 16-17 наурызында Астана қаласында өткен «Қазақстан Республикасындағы Медициналық құқық: қазіргі заманғы мәселелері мен даму мүмкіндіктері»-атты халықара-

лық ғылыми-тәжірибелі симпозиумда университеттіміздің атынан алғаш рет халықаралық сарапшы ретінде Е. Шалхаров қатысып қатысты. Симпозиумға шетелдік сарапшылар мен қатар еліміздің мәжіліс депутаттары, үекілліті мемлекеттік орган қызыметкерлері, үкіметтік емес үйімдер, медицина саласындағы үлттық холдинг жетекшілері және медициналық құқық саласын зерттеушеған ғалымдар қатысты.

Айта кетейік докторант Ернар Сайлауулының медициналық құқық саласындағы еңбектері республикалық құқық саласындағы сарапшылар тарапынан жоғары бағаланып жүр.

Симпозиумда Әзіrbайжан Республикасының екілі, профессор Вугар Мамедов өз атынан және UNESCO бағдарламасының негізіндегі «World Association of Medical Law» үйімі Томас Ногучи атынан Баку қаласында өттін «23rd World Congress of Medical Law»-ға Е. Шалхаровқа ресми шақыру берді.

Жоспар бойынша Конгреске 15 мемлекет екілдері қатысады. Қазақстан Республикасы тарапынан университеттіміздің PhD докторантты Е. Шалхаров қатысып «World Association of Medical Law» үйіміна мүшелікке алынады.

АҚПАРАТ ОРТАЛЫҒЫ

Газет Қазақстан Республикасының Байланыс және акпарат министрлігінде 4.10.2010 жылы тіркеліп, тіркеу туралы №11180-Г күнілігі берілген.

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және көрі кайтарылмайды. Автordың пікірі, макалалары, ашық хаттары мен үндеулөрі редакцияның қозқарасын билдірмейді. «Ясайи университетінде» жарияланған макаланың көшіріліп басқанда сілтеме жасалуы тиіс.

Кейбір суреттер интернеттеге алынды.

Мекен-жайы: ҚР, ОҚО, Түркістан қаласы, Қазыбек би көшесі, №4 оку ғимараты, 106-кабинет.
Байланыс телефони: 8 /72533/ 3-21-24, ішкі 117
Эл.пошта: a.yassaui@mail.ru

Газет «M-PRESS» ЖШС баспа үйінде басылды.

Мекен-жайы: ҚР, Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі, 18-үй

Таралымы: 1000 дана

Тапсырыс нөмірі: